

zemských obligací a obligací územních svazků samospravných». Čteme-li tuto vyhlášku, nemůžeme se zbaviti pocitu jakéhosi překvapení. Ve vyhlášce jest citováno několik nařízení polského o ministra financí, nařízení presidenta republiky Polské, pak jakási bližše neoznačená dohoda s vládou republiky Polské (čí dohoda?, snad vlády republiky Československé?). Maně vybavuje se otázka: Proč jest takováto vyhláška uveřejněna ve Sbírce zákonů a nařízení státu československého? Smysl této vyhlášky jest krátce ten, že v Polsku nařízen byl soupis jistých cenných papírů vydaných na území nynějšího Polska a že tyto papíry mají přihlásiti k soupisu též českoslovenští státní občané, jak se o tom s vládou polskou »kdosi« ve vyhlášce neoznačený dohodl. Československé ministerstvo financí to nyní občanům československým oznamuje. Takováto vyhláška, myslím, do Sbirky zákonů a nařízení nepatří. Chce-li ministerstvo financí uvésti ve všeobecnou známost to, co nařizují polské úřady, jest k tomu zajisté vhodnějším a též i účinnějším prostředkem denní tisk než oficielní zákoník. Takto věc vypadá, jakoby ministerstvo prostě provádělo normy cizího státu, kterýžto dojem nemůže setříti ani záhadný poukaz na jakousi dohodu, o níž se však nic bližšího nedovídáme. Příbuzný svým duchem jest této vyhlášce zákon ze dne 21. srpna 1925 č. 226, kterým se uděluje moc zákona právním pravidlům obsažených v úmluvách s republikou Rakouskou o úpravě závazků v rakousko-uherských korunách a o vzájemných pohledávkách z vyúčtování nositelů pensijního pojištění. Úmluvy tyto u nás dosud publikovány nebyly, nebyly ani ratifikovány, nebyla u nich tedy splněna skutková podstata mezinárodní smlouvy, a nyní se jim již uděluje moc zákona. Jsme tudíž svědky toho, že Národní shromáždění udílí moc zákona obsahu smluv, jež samo dosud neschválilo, ač souhlasu jeho vyžadují a jež ani nezná (což nutno lišiti od případů, kdy jednotliví poslanci vyslovují souhlas s něčím, co sami neznají — na tom není nic zvláštního). Případy, kdy mezinárodní smlouvy vyžadují ke svému provedení spolupůsobení zákonodárství smluvních států, jsou dosti četné, věc řeší se však tak, že zákonodárnému sboru předloží se zároveň smlouva a osnova zákona ji provádějícího, a obě pak též publikuje. Či chce se snad u nás v této věci pokračovati v onom nepochopitelném postupu, že totiž zmíněné úmluvy byly zde posuzovány jako největší tajemství v době, kdy v Rakousku byly veřejně parlamentárně projednávány, a každý, kdo je chtěl znáti, mohl si prostě o ně do Vídně napsati.

K oběma těmto »číslům« Sbirky dovolili bychom si podotknouti toto: Měli jsme v tomto časopise již příležitost, poukázati vůči ministerstvu veřejných prací na to, jak mezinárodní smlouvy publikovány býti nemají. Měli bychom snad my, právnícký dorost, vyložiti ministerstvu financí, jakým způsobem mají býti mezinárodní smlouvy uváděny v účinnost?

LITERATURA.

Dr. Karel Laštovka: Zákon župní, I. díl. Nákladem právnícké jednoty na Slovensku v Bratislavě 1921.— Kniha, o níž tuto referujeme, tvoří první díl ze tří, ve kterých mají býti probrány všechny stránky župního zřízení: Tento díl se zabývá jednak všeobecnými otázkami (praměny právní, časové meze, místní působnost a pod.), jednak organizací a kompetencí župních úřadů a okresních úřadů. Další svazky budou jednati jednak o hospodářské správě žup a okresů, jednak o správním soudnictví. Bude tedy tak vyčerpána plně veškerá látka týkající se nové organizace naší vnitřní správy. Bude to jeden z nejrozsáhlejších spisů — snad nejrozsáhlejší vůbec po Pražákově Ústavním právu —

v naší velmi chudé veřejnoprávní literatuře. Obsah spisu je velmi bohatý. Podává přehled a rozbor právních norem a okolo této kostry jsou seskupeny hojně výklady o souvislosti se starším právem i o motivech, které vedly k jednotlivým ustanovením. Zvláště tyto poslední partie dlužno vítati vzhledem k účasti autorově na sdělení osnovy zákona. Snad možno litovati, že spis nebyl doplněn přehledem zákonodárství jiných států (na př. pruského, francouzského, anglického) při čemž by vynikly některé přednosti naší úpravy, na př. větší demokratičnost vzhledem k úpravě francouzské, a na druhé straně bylo by lze těžiti z jejich zkušenosti při praktickém provádění nebo při případné novelisaci zákona. Nedocenitelnou předností knihy jest značná podrobnost celého zpracování. To proto, že při této z brusy nové úpravě vnitřní správy bude třeba teprve vytvořiti praxi a tu kniha bude spolehlivým vodítkem úředníkům i samosprávným členům zastupitelstev. Zpa.

Josef Šusta: Světová politika v letech 1871—1914. II. Trojspolek a francouzsko-ruská aliance. — Praha. 1925, Vesmír. — Dějiny nového věku. 8°. — Str. 300. — V novém díle práce Šustovy se stále víc a více přibližujeme k přítomnosti. Není sporu, že právě pro právníka má takovéto zpracování, zvláště pochází-li z péra tak povolného, význam veliký a s radostí je vítáme i také proto, že pokračování na sebe, jak jinak bývá u nás zvykem, nenechává dlouho čekat. V prvním díle skončil autor kongresem berlínským a navazuje v pokračování ihned na jeho dozvuky v první kapitole. Líčí poměry v Německu za vládnutí Bismarka a všimá si hojně otázek hospodářských (gründerství, krach r. 1873 a p.), naproti tomu pak vystoupení reakce, nezdar v kulturním boji a přechází k poměrům ruským, kde ruská politika byla zaměstnána událostmi na Balkáně, zejména okupací rakousko-uherskou v Bosně a Hercegovině. Rakousko také zesiluje svůj vliv na Balkáně proradou srbského krále Milana na vládě a národu, kterého úplně odevzdal v područí moci urputně nepřátelské všemu slovanskému.

Nato v druhé kapitole nadchází autoru úkol vylíčiti vznik Troj. spolku. Všimá si nejprve mocenského seskupení na západě Evropy. Charakterisovav vývoj politických stran ve Francii a její úplný příklon od konservatismu k radikalismu, probírá otázku tunískou, v níž setkala se Francie se zájmy italskými, kdež obsazení Tunisu Francií rozhodlo definitivně, kterým směrem má se bráti politika italská. Tak došlo ke smlouvě o Troj. spolku 20. května 1882 ve Vídni. Ale k dosažení cílů vytčených Bismarkem bylo stále ještě daleko a proto Šusta obrací se ve svém líčení k vypsání poměrů ruských a balkánských, aby byl obraz tehdejších poměrů evropských úplný.

Souběžně s těmito událostmi šlo i mimo Evropu o věci neméně důležitosti a jimi se zabývá kapitola třetí. Jde tu o dělení Afriky; politiku anglickou opanován byl tento zemědíl dokonale, spíše cestami diplomatickými. Ovšem i ostatní mocnosti evropské a dokonce i Německo snažilo se pevně se uchytili v Africe, přes veškeren odpor zejména Anglie.

Ale i v Asii zavdaly snahy evropských velmocí střetnuvších se svými tužbami na témže území popud k ostře vyhraněným sporům, o nichž pojednal autor v kapitole čtvrté. Čína je střediskem těchto konfliktů, kde západnický duch a veškeré novodobé snahy narážely stále na tuhý odpor vztíhajícího imperialismu a konservatismu. Ale i na jiném místě, v Afganistanu dochází ke konfliktu Anglie a Ruska posunujícího své hranice do Zabjkalí. Autor do této kapitoly, chtěje jasněji vysvětliti situaci v Anglii, zařadil sem i odstavec o snahách Irčanů za samosprávu, třebas podle titulu kapitoly do ní nejméně patří.

A podobný způsob zachoval Šusta i v předposlední kapitole páté nadepsané »Bulharská krise«, v níž nejen vylíčil, jak bolestně se rodilo Bulharsko, jakož i v druhé části této kapitoly, která ztěžka podléhá titulu, vypsál osud snah francouzských po revanchi Německu, intrik Bismarkových vůči Rusku zejm. pověstný Rückversicherungs-